

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ
ОСВІТИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою КЗВО

«Одеська академія неперервної освіти
Одеської обласної ради», протокол № 4

від 16 серпня 20 23 р.

Голова вченої ради

Л.К. Задорожна

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Управління освітніми проектами

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Освітньо-професійна програма Освітній менеджмент у педагогічних системах

Навчальна програма з дисципліни «Управління освітніми проектами» за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Розробник: Гриньова Марія Василівна, старший викладач

Навчальна програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри педагогіки та освітнього менеджменту (протокол № 14 від «30» серпня 2023 р.)

Завідувач кафедри

(Підпис)

Курнецова Л.В.

(Прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми

(Підпис)

Костенко Р.В.

(Прізвище та ініціали)

Вступ

Навчальна програма дисципліни «Управління освітніми проектами» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки».

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Управління освітніми проектами» є процеси управління освітніми проектами.

Місце навчальної дисципліни відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми в структурі освітнього процесу: основна компонента.

Навчальна дисципліна пов'язана з такими компонентами освітньої програми «Освітній менеджмент у педагогічних системах»: ОК 2 «Професійна комунікація іноземною мовою», ОК 4 «Освітній менеджмент», ОК 7 «Психологія управління», ОК 11 «Науково-дослідна практика» та ОК 12 «Управлінська практика».

Програма навчальної дисципліни складається з трьох змістових модулів:

Змістовий модуль I. Теоретичні засади управління проектами.

Змістовий модуль II. Управління проектами в освіті.

Змістовий модуль III. Управління ефективністю проекту.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни «Управління освітніми проектами»: формування у здобувачів вищої освіти готовності до розробки та управління освітніми проектами.

Завдання дисципліни полягають у розкритті та вивченні теоретичних та практичних засад проектної діяльності в системі освіти як чинників підвищення ефективності освітнього менеджменту; освоєнні та практичному застосуванні у професійній діяльності менеджера освіти інструментів та методів практичного здійснення планування, організації та реалізації освітнього проекту; сприянні формуванню вмінь і навичок ефективного використання технологій проектного менеджменту щодо розв'язання освітніх проблем; відпрацювання практичних управлінських навичок щодо розроблення освітнього проекту та пошуку джерел його фінансування.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

а) **ІК**. Здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук та освітнього менеджменту;

б) загальних (ЗК):

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК8. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

в) спеціальних (фахових, предметних) (СК)

СК1. Здатність проектувати і досліджувати освітні системи.

СК5. Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проекти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти.

СК7. Критичне осмислення проблем у сфері освіти, педагогіки й на межі галузей знань.

СК8. Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.

СК9. Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій в освітній та дослідницькій діяльності.

СК 11. Здатність приймати та реалізовувати управлінські рішення.

СК 12. Здатність підвищувати конкурентоспроможність закладу освіти та його привабливість для споживачів освітніх послуг.

Кінцеві **програмні результати навчання**, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

РН 2. Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності.

РН 5. Організувати освітній процес на основі людиноцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.

РН 6. Розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проекти у сфері освіти/педагогіки, освітнього менеджменту та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм.

РН 7. Створювати відкрите освітнє середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання.

РН 10. Приймати ефективні, відповідальні рішення з питань управління в сфері освіти/педагогіки, зокрема у нових або незнайомих середовищах, за наявності багатьох критеріїв та неповної або обмеженої інформації.

РН 12. Підвищувати конкурентоспроможність закладу освіти на ринку освітніх послуг.

РН 13. Враховувати запити, потреби і можливості споживачів освітніх послуг у процесі організації роботи закладу освіти.

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен набути такі результати навчання:

Знати:

- теоретичні засади організації проєктної діяльності;
- теоретичні засади використання проєктної технології в освіті;
- особливості організації ініціювання, планування, реалізації, оцінювання та моніторингу якості освітніх проєктів;
- наукові та практичні засади управління освітніми проєктами;

- особливості управління освітніми проєктами з використанням цифрових технологій та партисипативних засобів ухвалення рішень;

Уміти:

- ініціювати реалізацію розвиткових та інноваційних освітніх проєктів на засадах загальних підходів до організації проєктної діяльності та із застосуванням потенціалу освітнього соціального партнерства;
- здійснювати проєктну діяльність в закладах освіти різного рівня та типу з врахуванням потреб основних освітніх стейкхолдерів та з активним залученням до проєктної діяльності учасників освітнього процесу;
- здійснювати управління розвитком закладу освіти на основі проєктного підходу та з використанням доступних джерел фінансування освітніх проєктів;
- здійснювати оцінювання та моніторинг якості освітнього проєкту на основі системного підходу до управління проєктами та з використанням різних видів проєктного аналізу;
- здійснювати управління роботою та розвитком проєктної команди на основі спільнолідерства та з використанням технологій самоменеджменту;
- використовувати цифрові технології та партисипативні засоби ухвалення рішень в управлінні освітніми проєктами.

2. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Теоретичні засади управління проєктами

Тема 1. Управління проєктами як науковий феномен

Визначення поняття “проєкт”. Ознаки та види проєктів. Характеристики проєктів. Історія та загальні засади управління проєктами. Принципи, цілі, завдання, структура управління проєктами. Базові методології управління проєктами.

Тема 2. Управління проєктами як система

Системний підхід до управління проєктами. Життєвий цикл проєкту. Управління процесами проєкту. Стейкхолдери проєкту. Ресурсне забезпечення проєкту. Бюджет проєкту. Комунікації та інформаційне забезпечення проєкту. Розробка креативних рішень.

Тема 3. Управління проєктною командою та лідерство

Проєктна команда. Принципи та етапи формування проєктної команди. Характеристики ефективності проєктної команди. Лідерство та партисипативні процеси в управлінні проєктною командою. Самоменеджмент та управління комунікацією, мотивацією і конфліктами в проєктній команді. Проєктна компетентність та Soft skills проєктної команди.

Змістовий модуль II. Управління проєктами в освіті

Тема 4. *Проектна технологія в системі сучасної освіти*

Проектна технологія в освіті. Сутність, типологічні ознаки, класифікація та структурні компоненти освітніх проєктів. Освітній проєкт як технологія конструювання та впровадження інноваційної освітньої діяльності. Особливості управління освітніми проєктами. Соціальне партнерство в освітньому проєктуванні. Маркетингові інструменти в управлінні освітніми проєктами.

Тема 5. *Проектування сталого розвитку закладу освіти*

Проектно-орієнтований підхід до управління в освіті. Нормативно-законодавче підґрунтя проєктної діяльності в закладі освіти. Особливості управління проєктуванням розвитку закладу освіти. Проєкти розвитку як засоби планування сталого розвитку закладу освіти. Стейкхолдери проєктів розвитку закладу освіти. Бенчмаркінг проєктної діяльності закладів освіти.

Тема 6. *Фінансування освітніх проєктів* Особливості фінансування освітніх проєктів. Національні та закордонні джерела фінансування освітніх проєктів. Грант менеджмент. Фандрейзинг. Краудфандинг. Ендавмент. Шкільний громадський бюджет. Соціальне підприємництво. Аутсорсинг та офшоринг в управлінні освітніми проєктами. Освітні стартапи. Підприємницька компетентність.

Змістовий модуль III. Управління ефективністю проєкту

Тема 7. *Управління якістю проєкту*

Ефективність проєкту. Стандарти ISO в управлінні проєктами. PMBOK7. Принципи, складові та критерії оцінювання ефективності проєкту. Ключові аспекти якості проєкту. Планування, забезпечення та контроль якості проєкту. Система моніторингу й оцінювання проєкту. Особливості управління якістю проєкту.

Тема 8. *Цифровізація управління проєктом*

Освітні проєкти в контексті диджиталізації освіти. Програмне забезпечення та електронні сервіси з планування і виконання проєктних дій. Взаємодія проєктної команди у цифровому середовищі. Особливості використання інформаційних технологій у системі управління проєктами. Роль ШІ в управлінні проєктами.

Тема 9. *Управління проєктним аналізом*

Концепція проєкту. Мета, завдання, методи та основні види проєктного аналізу. Визначення цінності проєкту. Витрати і вигоди у проєктному аналізі. Аналіз та управління ризиками. Особливості використання маркетингового,

технологічного, екологічного, інституційного, соціального, фінансового аналізів в освітньому проєкті. Послідовність аналізу проєкту.

3. Рекомендована література Основна

1. Алейнікова О.В., Дубініна О.В., Ковтун О.А., Бережна Г.В., Івкін В.М., Вініченко А.А., Шмагун А.В. та ін. Економічні, соціальні та інформаційні механізми формування та вдосконалення системи управління проєктами : кол. монографія / заг. ред. Є.Г. Карташова, О.В. Дубініної. Київ: НАПН України ДЗВО «Ун-т менедж. освіти», 2021. 396 с. URL: <http://surl.li/kyhya>
2. Гудзь О.Є., Глушенкова А.А. Менеджмент ідей та управління проєктами, 2016. 156 с. URL: <http://surl.li/kyjpi>
3. Довгань Л.Є., Мохонько Г.А., Малик І.П. Управління проєктами : навчальний посібник до вивчення дисципліни для магістрів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізації: «Менеджмент і бізнес-адміністрування», «Менеджмент міжнародних проєктів», «Менеджмент інновацій», «Логістика». Київ, 2017. 420 с. URL: <http://surl.li/autci>
4. Європейська проєктна культура в Україні: стан, проблеми, перспективи: Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (Запоріжжя, 29-30 травня 2020 р.) / За ред. О. Гури, В. Меньяло. Запоріжжя, 2020. 212 с. URL: <http://surl.li/kyjpn>
5. Єгорова І.В. Управління проєктами і фандрайзинг у сфері освіти : навчально-методичний посібник до курсу. Івано-Франківськ, 2021. 140 с. URL: <http://surl.li/kyjpt>
6. Лебідь І.Г., Ткаченко В.А., Хрутьба Ю.С. Діагностика стейкхолдерів інноваційних освітніх проєктів. *Управління розвитком складних систем*. 2020. №43. С. 47–53. URL: <http://surl.li/kyjpx>
7. Любченко Н. Технологічний аспект розроблення стратегії розвитку закладу загальної середньої освіти. *Імідж сучасного педагога*. 2020. № 6. С. 26-32. URL: <http://surl.li/kyjqb>
8. Мельниченко О.І. Системний аналіз управління комунікаціями в освітніх проєктах. *Управління розвитком складних систем*. 2022. № 41. С. 28-34. URL: <http://surl.li/kyjqf>
9. Рябова З.В. Менеджмент інноваційних освітніх проєктів. *Теорія та методика управління освітою*. 2019. Том 1. С. 1-17. URL: <http://surl.li/kyjqg>
10. Семенко І., Мокієнко Ю. Аналіз ризиків освітніх проєктів в умовах диджиталізації. *Управління розвитком складних систем*, 2021. № 48. С. 39-46. URL: <http://surl.li/kyjqk>
11. Филипенко О. М., Колеснік Т.С. Управління проєктами : навч. посібник. Харків, 2016. 161 с. URL: <http://surl.li/kyjqp>

12. Чевганова В. Я., Биба В.В., Скрильник А.С. Проектний аналіз : навчальний посібник. Київ, 2021. 258 с. URL: <http://surl.li/cgjsh>
13. РМВОК7. Стандарт управління проектами та Настанова до зводу знань з управління проектами. 2021. URL: <http://surl.li/kyjqv>

Додаткова

1. Борова Т.А., Рябова З.В., Кравченко Г.Ю. Педагогічний консалтинг: навчальний посібник. Луцьк, 2019. 324 с.
2. Гринченко М.А., Пономарьов О.С., Лобач О.В. Лідерство в системі поведінкових компетенцій фахівця з управління проектами. *Вісник Національного технічного університету «ХПІ»*. Серія: Стратегічне управління, управління портфелями, програмами та проектами. 2018. № 2. С. 77-83. URL: <http://surl.li/kyjrc>
3. Гриньова М. В. Застосування технології SMARTцілей в управлінні освітніми проектами. *Педагогічна наука і освіта у сучасному вимірі: проблеми та перспективи розвитку* : Матеріали V Всеукр. науково-практ. конф., м. Одеса, 19 трав. 2023 р. Одеса, 2023. С. 260–263. URL: <http://surl.li/khgre>
4. Дятленко С., Конопкін В. та ін. Соціальне шкільне підприємництво: твій перший стартап : Посібник для учнів 8 (9, 10, 11) класів, батьків та освітян. Київ, 2020. 184 с. URL: <http://surl.li/fnkke>
5. Єгорченкова Н. Ю. Методологія управління проектами в динамічному цифровому середовищі : д.т.н. : спец.. 05.13.22 - Управління проектами та програмами : захищена 2018-10-19. Київський національний університет імені Тараса Шевченка. URL: <http://surl.li/kyjsh>
6. Kadykova I., Ovsichenko Y., Peresada O. Сучасні ризики освітніх проєктів та розвиток менеджменту закладів вищої освіти на основі моделі балансу управлінських функцій. *Bulletin of the National Technical University "KhPI". Series: Strategic management, portfolio, program and project management*, 2021. №4. С. 18-23. URL: <http://surl.li/kyjrm>
7. Киричук В.О., Неділько В.П., Руденко С.А. та ін. Технології проектування в практиці роботи загальноосвітнього навчального закладу: теоретико-практичний аспект : посібник. Київ, 2014. 336 с. URL: <http://surl.li/kyjst>
8. Купенко О.В. Педагогічні проєкти : навчальний посібник. Суми, 2015. 133 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://surl.li/kyjsz>
9. Когон К. Блейкмор С. Керування проектами для “неофіційних” проєкт-менеджерів. Харків, 2019. 240 с.
10. Нагірська К. Грант-менеджмент: просто про складне, 2022. 58 с. URL: <http://surl.li/kyjte>
11. Павліха Н., Тихончук В.. Теоретико методологічні аспекти управління проектами в освітній сфері у часи змін та викликів. *Трансформація моделі соціально-економічного розвитку в умовах відновлення України та інтеграції з ЄС*: збірник тез доповідей III Міжнародної науково-

- практичної конференції (Луцьк, 15 травня 2023 р.). / За заг. ред. Павліхи Н. В. Луцьк: Вежа-Друк, 2023. С. 162-166. URL: <http://surl.li/kyjtn>
12. Пашенко О. Проекти для управлінців. Від ідеї до реалізованого проекту. Київ, 2018. 112 с.
13. Підтримка політики регіонального розвитку в Україні. Посібник з підготовки проектів. Додатки. URL: <http://surl.li/fgkdk>
14. Пітерська В. М., Логінов О. В., Логінова Л. В. Механізм проектно-орієнтованого управління освітньою діяльністю закладів вищої освіти. 2020. *Вісник Національного технічного університету «ХПІ»*. Серія: *Стратегічне управління, управління портфелями, програмами та проектами*. 2020. №1. С. 43-49. URL: <http://surl.li/kyjty>
15. Придатко О.В. Освітні проекти та програми як об'єкт проектного менеджменту. *Управління розвитком складних систем*. 2015. № 24. С. 42-48. URL: <http://surl.li/kyjud>
16. Рябова З.В., Єрмоленко А.Б., Махиня Т.А. та ін. Проектний менеджмент для інноваційного розвитку освітніх організацій України : навч. посіб. для підготовки магістрів за спеціалізаціями «Управління навчальним закладом» та «Управління проектами», підвищення кваліфікації слухачів, керівників навчальних закладів. Київ, 2016. 118 с. URL: <http://surl.li/kyjuh>
17. Сіренко Н.М., Боднар О.А. Проектне фінансування : курс лекцій. Миколаїв, 2018. 106 с. URL: <http://surl.li/kyjuk>
18. Тимченко Д.О. Сучасні підходи до управління проектами створення проектних офісів у закладах вищої освіти. *Управління розвитком складних систем*. 2022. (42). С. 29–36. URL: <http://surl.li/kyjup>
19. Філдінг Пол Дж. Як керувати проектами. Харків, 2020. 240 с.
20. Чумаченко І. В., Косенко Н.В. Методологія управління проектами та програмами : слайд-конспект лекцій для студентів магістратури всіх форм навчання за спеціальностями 073 – Менеджмент і 122 – Комп'ютерні науки освітньої програми «Управління проектами». Харків, 2020. 140 с. URL: <http://surl.li/kyjur>
21. Шкільний громадський бюджет : Інструментарій для впровадження. Рада Європи, 2020. 56 с. URL: <http://surl.li/kyjuu>
22. Штанге В., Гриньова М., Тавшавадзе Ц., Попова А. Партисипація дітей і молоді: міжнародний досвід та практичні рішення. Методичний посібник для роботи з дітьми і молоддю. 2020. 198 с. URL: <http://surl.li/kyjuz>

Електронні інформаційні ресурси

http://surl.li/cjedu	Верховна Рада України
www.mon.gov.ua	Міністерство освіти і науки України
https://osvita.od.gov.ua/	Департамент освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації

https://nrat.ukrintei.ua/	Національний репозитарій наукових текстів
http://surl.li/htyfi	Google Академія
https://imzo.gov.ua/osvitni-proekti/	Інноваційна освітня діяльність. Інститут модернізації змісту освіти
http://surl.li/kyjvi	Освітні проекти. Інститут модернізації змісту освіти
https://mooc4ua.online/	Цифрові сервіси для освіти України
https://www.projectguru.com.ua	ProjectGuru від Фонд Родини Богдана Гаврилишина

Наукові бібліотеки

http://surl.li/catmf	Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
http://www.nbuv.gov.ua/eb/ep.html	Електронний фонд наукових публікацій
http://dnpb.gov.ua/	Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського (Київ)
https://dntb.gov.ua/	Державна науково-технічна бібліотека України (Київ)
https://nlu.org.ua/	Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого
https://dnpb.gov.ua/ua/	Державна науково-педагогічна бібліотека ім. В.О. Сухомлинського
http://www.odnb.odessa.ua/	Одеська національна наукова бібліотека
https://www.biblioteka.od.ua/	Одеська обласна універсальна наукова бібліотека ім. М.С. Грушевського
https://vnmzpv.odessaedu.net/	Відділ інформаційно-ресурсного забезпечення КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»